

Azkoitiko agenda

(2008ko AZAROA)

- 1ean**
Santu Guztien Eguna. Musika Bandaren kalejira eta kontzertua Bazartxon.
- 4 tikit 9ra**
San Jose Egoitzan "Adinduen astea"ren barne ekintza ezberdinak
- 3an**
Valentin de Olanoren jaiotzaren II. Mendeurrena.
- 7an**
VIII. BIDAIA TERTULIAK: Boliviari buruko hitzaldia, Kultur-Etxean.
- 8an**
22:00etan, Miren Fernandez abeslariaren kontzertua, Bazartxo Antzokian.
- 8tik 11ra**
San Martin auzoko jaiak.
- 9an**
Umeentzako ibilaldia, Anaitasuna Mendi Bazkunak antolatuta.
Trikitixa Txapelketa, Bazartxo Antzokian.
- 11n**
20:30ean, Kultur Etxean, "Cañones y Barrancos de Euskal Herria", Araba Ascentium,

2008ko SAN ANDRES JAIAK

AZAROAK 22, LARUNBATA

- 16:00etan Zubi Aurre Udal kirolegian, Zubi Aurre Igeri elkarrekin antolatuta, HAURRENTZAKO SAN ANDRES SARI.
- 16:30ean: Raka Maraton elkartek antolatuta, Herriko Enparantzatik abiatuta, IV. Herri Lasterketa.
- 22:00etan: Herriko kaleetan zehar DANBORRADA.

AZAROAK 23, IGANDEA

- Goizeko 10:00etatik aurrera: Herriko Enparantzan BASERRIKO PRODUKTUEN erakusketa eta salmenta.
- Goizeko 10:30etik eguerdiko 13:30era: Herriko Enparantzan, haur eta gaztetxoentzat AZOKA TXIKIA (Abarketxoa Ludoteka-k) hezitzaleek lagunduta).
- Goizeko 11:00etatik eguerdiko 14:00etara: BOLILLO lanen erakustaldia.
- Goizeko 11:00k aldera: Kontzejupean, Gazteen Gonbidape-nezko AURRESKU TXAPELKETA.
- Goizeko 11:00etatik 14:00etara eta 17:00etatik 20:00etara: Herriko Enparantzan ARTISAU AZOKA.

AZAROAK 29, LARUNBATA

- Goizean, Orion elkartek antolatuta, Izarre-Jandalo-n PLATER TIRAKETA.
- Eguerdiko 12:00etan, Kutzak babestuta, Bazartxo Antzokian, POXPOLO, MOKOLO ETA KONPAINIA.
- 16:30ean: UROLATARRAK txarangarekin kalejira.
- 22:00etan: Herriko Enparantzan musika emanaldia.

AZAROAK 30, IGANDEA. SAN ANDRES EGUNA.

- Egun osoan zehar Herriko Enparantzako arkupetan taloak, txistorra,...
- Goizeko 9:30ean: DULTZAINERO eta TRIKITILARIEN kalejira.
- Goizeko 10:00etan: Txuri Urdin Elkartek antolatuta, MARRAZKI eta BUZTIN MODELA lehiaketa.
- Goizean zehar: Bizkargi Musika Eskolako Dantzariek herriko kaleetan.
- Goizeko 11:00etan: Plaza Ondo jubilatuaren elkartean, JUBILATUENTZAT HAMAIKETAKOA.
- Goizeko 11:00etan: Herriko TRIKITILARI eta TXISTULARIEN kalejira.
- Goizeko 11:30ean: Oteiza Frontoien 2. fasearen inaugurazio ekitaldia: pilota partiduak, musika eta Gipuzkoako Foru Aldundiak babestutako Jorge Oteizaren erakusketa ibiltariaren irekiera.
- Eguerdiko 12:00etan: Azkoitiko GAITEROEN kalejira.
- Eguerdiko 12:30ean: Herriko Enparantzan, HERRI KIROL jaialdia.

- 17:00etan, Kontzejupean, Azkoitiko Pilota Eskola Elkarteak antolatuta, KONTZEJUPE SARIaren azken partiduak.
- 16:30ean: Herriko Enparantzan, Marrazki eta Buztin Modela lehiaketako SARI BANAKETA.
- OHARRA: San Andresetako egitaraua ez da behin-betikoa, al-daketak egon daitezke.
- Idi demak ere egongo dira baina zehaztu gabe daude oraindik.

D.L. SS-363-2008 Paper brizkitutuan egina

Kontzejupetik

2008ko azaroa | 09

Azkoitiak 382 etxebizitzako parke publikoa izango du

Mundua

- Jesus Torquemada: "Munduko ekonomia AEBen eta Txinaren arteko ekonomian oinarritzen da".

8

Ingurumena

- Hondakinen kudeaketa sistema berri eta integral baten alde egingo du Udalak.

12

Artea

- Izibene Oñederra: "Jendeak arteari buruz duen ikuspegia duela mendeetako da".

14

Azkoitiko kontuak laburrean

Pako-Pako
Azkoitiko
istorio kontatzailea

Pako-Pako Azkoitiko txori hizlaria da eta bere liburuetan dioen moduan, bere altxorrik ederrenaren berri emanen du beti, Azkoitiaren berri, alegia.

Danbor hotsa nagusi!

Azkoitiko danborradak 60 urte ditu. 1998an ospatu zen 50. urteurrena. Ordura arte, Andramaixetan egiten zen. Hurrengo urtean, berriz, Urrategiko Amaren festa egunera pasa zuten. Azken urteetan, ordea, 2001etik zehatz-mehatz esateko, danbor hotsa San Andresetan entzuten da. San Sebastian martxa, Deba, Ibiarena, Diana eta Kandido Beristain azkoitiarraren Umore Ona jotzen dira. Bati baino gehiagori oilo-ipurdia jartzeko moduko gaua!

Azkoititik kanpo bizi diren herritarrek Kontzejupetik udal aldizkaria hilero euren etxeetan jaso nahi badute edo, Azkoitian bizi arren, norbaiti ez bazaio iristen, jar dadila harremanetan Udaleko Kultura Sailarekin:

Aurkibidea

Hirigintza

- El Ayuntamiento pretende destinar a alquiler 382 VPOs que se edificarán en Txalon Ereka _____ 4-7

Mundua

- Jesús Torquemada: "Si nosotros nos enfiamos, los países emergentes estornudan". _____ 8-9
- Gorka Alkorta eta Maitane Aranburu: "Gu bizi garen tokia Obamaren erreinua dela nabarmena da". _____ 10-11

Iraunkortasuna

- Hondakinen kudeaketa sistema integral berria _____ 12

- Jausoro auzoa eta Umansoro Industrialdea lotzen dituen bidegorria, amaituta _____ 13

Artea

- Izibene Oñederra: "Ez bazara arriskatzen, egindakoa egiten duzu". _____ 14

Kultura

- Yulene Olaizola _____ 15
- Jorge Oteiza _____ 15
- Luis S. Granjel _____ 15

darekin baino herri kirolekin lotzen ditut. Nola ez! Lehendabiziko txapela Azkoitian irabazi nuen, 127 kiloko "Plaza-Berri" izeneko harritzar batekin. 17 urte nituen. Egia esan, ordutik euri asko egin du, baina urte hauetan egin-dako marka gehienak Azpeitian, Santo Tomas egunean, edo Azkoitian, San Andresetan egin ditut. Santuekin fede handia dudala esaten didate. Aurtengo jaietan ere izango da zer ikusi. Aizkoran, urtero legez, txapelketan lehenengo eta bigarren postuetan geratu direnak gonbidatuko ditugu; Harri-jasotzen, berriz, besteak beste, orain arte harririk handiena jaso duen emakumea

Azkoitian izango da: Maria Jose Sardon urnietarra. 131 kiloko zilindroarekin arituko da. Han izango da Elosukorta ere, nire semearekin eta nirekin batera. Gonbidatuta zaudete. Gazte asko huren neurri berean ikas dezatela herri-kirinez gozatzen.

Ezagutzen dut lagun bat urtarile-rako hasten dena esaten "nire emaztea jada hurrengo Gabonetarako menua prestatzen ari da". Di-da batean pasatzen da urtea, bai. Dagoeneko, San Andresak gainean ditugu! Bainabakoitzak bere aulkikitik ikusten ditu gauzak eta nik San Andresak parran-

"La mayoría de mis marcas las he hecho en Santotomases o en Sanandreses. Me dicen que tengo gran fe en los santos".

Ondo pasa San Andresak!

Juan Jose Unanue, Goenatxo
Harri-jasotzailea
Editoriala

San Andresak ate-joka ditugu!

Ezagutzen dut lagun bat urtarile-rako hasten dena esaten "nire emaztea jada hurrengo Gabonetarako menua prestatzen ari da". Di-da batean pasatzen da urtea, bai. Dagoeneko, San Andresak gainean ditugu! Bainabakoitzak bere aulkikitik ikusten ditu gauzak eta nik San Andresak parran-

Azkoitiar guztien esku dago

Azkoititik kanpo bizi diren herritarrek Kontzejupetik udal aldizkaria hilero euren etxeetan jaso nahi badute edo, Azkoitian bizi arren, norbaiti ez bazaio iristen, jar dadila harremanetan Udaleko Kultura Sailarekin:

El Ayuntamiento pretende destinar a alquiler las 382 VPOs que se edificarán en Txalon Erreka

La concesión de un préstamo inmobiliario se ha convertido para algunos en un logro tan imposible como entrar al mar y no mojarte. Antes nos quejábamos de tener una hipoteca y de estar pendientes del euribor, un indicador caprichoso capaz de estrangular la economía familiar de un plumazo. Ahora, la banca, escarmentada de prestar lo que tenía y lo que no tenía, saca a relucir las dichosas hipotecas subprime y habla de "crisis de liquidez", mientras que los estados se apresuran a inyectar millones y millones sin mencionar que este modelo de crecimiento podría ser insostenible. Y nos preguntamos: ¿Es hora de sacar nuestros ahorrillos y guardarlos bajo el colchón o esperaremos a que pongan la máquina de hacer dinero a todo gas? ¿o son los medios de comunicación los culpables de meternos el miedo en el cuerpo?

San Martingo ermita kokalekutzat hartuz gero, alde batean etxe multzo ederra ikus daiteke. 1930eko hamarkadan eraiki ziren. Beste aldea, ordea, egutera dena, janzteke dago oraindik. Txalon Erreka bezala ezagutzen den eremu horrek erabateko eraldaketa

jasango du datozen urteetan. Auzo berri bat eraikiko da bertan eta Azkoitian orain arte egin den etxe-multzo publikorik handiena hartuko du.

Baina babestutako etxeak altxatzeaz gain, etxebizitza alorrean emandako udal politikan jauzi bat gehiago eman da. Udalak alokairuaren aldeko apustua egin nahi du. Hori de San Martinen magalean, Txalon Erreka auzoan, eraikiko diren Babes Ofizialeko Etxebizitzekiko duen borondatea. Hasierako proiektuaren arabera, gehienez babestutako 411 etxe eraiki daitezke zonaldean. Hainetik, 382 Babes Ofizialekoak izango lirateke eta beste 29 tasatuak. Orain arte Azkoitian eraiki den etxe-multzo publikorik handiena

Asier Aranbarri
Alcalde de Azkoitia

"Hemos mantenido conversaciones tanto con Etxegi XXI como con Visesa y nuestro objetivo común es sacar esas viviendas a alquiler. A través de Etxegi para menores de 35 años y por medio de Visesa para el resto"

litzateke eta erakundeen elkarlanari esker garatuko da, Kuxaren gizartekintza, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta Eusko Jauritzaren Etxebizitza sailak tarteko.

Eremuak aldaketa latza jasango du, urbanizazio lanekin hasita. Kontutan harto behar da neurri horretako proiektuak ez direla egun batetik bestera egiten. Luze joaten dira nahitaez. Gipuzkoako Foru Aldundiak 2007ko ekainean onartu zituen Arau Lagun-garriak eta urriaren 2ko GAOan argitaratu ziren. Tarte honetan hirigintzako txostenak idatzi eta izapidetu dira. Momentu honetan, urbanizazio proiektuaren izapidez fasean daude eta helburua da 2009ko lehen hiruhilekoan hastea lan horiek exekutatzan. Dena

Ante esa realidad, la voluntad del Ayuntamiento de Azkoitia es clara: sacar a alquiler el mayor número posible de las 411 viviendas protegidas que se edificarán en Txalon Erreka, en las faldas de San Martín. De ellas, 382 serán Viviendas de Protección Oficial. Una medida justa y respetuosa con aquellas personas que buscan un techo. Y una medida, fruto de la colaboración interinstitucional entre Ayuntamiento, Kutxa, Diputación y Gobierno Vasco. Teniendo en cuenta, además, que el número de personas empadronadas en Azkoitia inscritas en Etxebide es de 343, se puede afirmar que en pocos años, y según la demanda actual, el problema de la vivienda estará resuelto en Azkoitia al ser un parque rotativo. Estamos ante la creación de un nuevo barrio, que nace de la vocación de hacer una política municipal más justa en el tema de la vivienda.

Alazne Mujika
Vicedecana de la Facultad de Humanidades de Deusto y doctora en Economía

"Según un estudio que hemos realizado el 13% de las familias vascas estaba sobreendeudada en 2006. Es decir, destinan a pagar las deudas más del 70% de sus ingresos"

ondo joanez gero, 2009aren amaieran edo 2010aren hasieran hasi beharko luke etxe blokeak eraikitzen eta hiru urte barru, 2011n, giltzak entregatzen. Azken urteetan bidegabekera franko sortu da babestutako etxeen zozketen ondorioz.

Hori ikusita, Udalak egokiagoa iritzit dio eraikiko diren etxe horiek alokairua aterratza. Hirigintzarako Udal Sozietate Publikoaren Administrazio Kontseiluak aho batez onartutako irizpidea da gainera, eta beraz, alderdi guztien onespina du.

Asier Aranbarri alkatearen esanetan, "bai Etxegi XXIetan eta bai Visesarekin elkarritzetako izan ditugu eta alokairua sustatzeko helburua dugu. Etxegiren bitartez 35 urtez azpikoentzat eta Visesarekin adin horretatik aurrerakoentzat".

Kutxak Etxegi XXI sozietatea sortu zuen Gipuzkoan Babes Ofizialeko 1000 etxebizitza alokairuan jarri ahal izateko. Horietatik 108, Azkoitian. Dagoeneko, 2.800.000

euroko hitzarmena sinatura dute Udalaren eta entitate finantziarioaren sozietate publicoek. "Alabaina, -dio Azkoitiko alkateak- azken hitza merkatuak du. Eskaerarik ez balego alokairurako, erregimen aldatu beharko litzateke". Horrek agerian utzik do etxebizitzaz beharra zenbaterainokoa den edo alokairuak zer erantzun izaten duen. Datu bat: Azkoitian erroldatutakoaren artean Etxebiden izena eman dutenak 343 lagun dira. "Kultura aldaketa bat dakarren arren -dio Asier Aranbarri-, alokairu sistema da sozialki justuena. Aukera horrekin etxebizitza publiko bat eskatzen duten herritar guztiei erantzuna eman daiteke, errortazioa bermatz eta dirusarreren araberako errentak jarri". Erroldatu gabekoak gehitzen badizkiogu kopuru horri, ordea, aipatu behar da 800 lagun inguruk egin dutela etxebizitza eskaria. Hau da, 343 dira azkoitiarrak eta 400dik gora gure herrian etxea nahi duten kanpotarrak.

Noski, eskatzale horiek etxe propia nahi dutela-eta, uko egindo baliote alokatutakoari, beste bide batzuetatik jo beharko litzateke.

Alazne Mujika azkoitiarra ekonomian

Yolanda Unanue
Inmobiliaria Tailetu

"Se nos han caído estos últimos días tres operaciones porque los bancos les han denegado el crédito"

doktore da eta Deustuko Unibertsitatean egiten du lan. Be-re ustez, argi ikusten da alokairako kultura falta dela. "Gazte batek gurasoei esaten badie etxea alokatu behar dela, erantzungs diote, "baina, dirua botatzen ariko zara. Erosi ezazu, eta hilero gutxienez azuleju bat zurea izatara pasako da. Gainera, azken urteetan kredituak oso baxu egon dira. Bestetik, Euskal Herrian sustrai familiar sendoak ditugu eta horrek ere bere eragina du. European alokairua sustatu da baina hemengo eta hango familiaiek ez dute zerikusirik". Mujikaren irudiko, aldaketa hori emateko programa politiko bat baino zerbait gehiago behar da. "Unibertsitatean dauden ikasle kanpotar gehientzenak alokairuan bizi dira euren herrialdeetan edo behintzat gurasoen etxetik kanpo. Gure ikasleak, berriz, 30 urtera arte ez dute euren jaiotetxea uzten. Orain, Danimarkan esaterako, unibertsitarioek sekulako diru-laguntzak dituzte etxe bat alokatu ahal izateko".

Gaur egun hemen bizi dugun egoera ez da

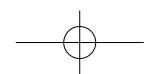
samurra denentzat. Kredituek gora egin dute eta asko garestitu dira. Mailegu bat ematea lortu arren, baldintzak ez dira duela urte batzuk ziren bezain onak. Horrek zorpetze mailaren igoera ekarri du. "Guk -dio Alazne Mujikak- egindako ikerketa baten arabera, familien %13 gainzorpetuta zegoen 2006an. Noiz esaten da gainzorpetuta dagoela? Sarren %70 zorrak ordaintzeko bideratu behar duenean familiak".

Kontuak kontu, Azkoitian ere krisiak eragina izan du eta etxe salmentak beherakada garrantzitsua jasan du. Azkoitiko Tailetu hizkien agentziakoen hitzetan, salmenta eten egin da. "Guri azken egun hauetan hiru hitzarmen bertan behera geratu zaizkigu basketxeek ez dietelako krediturik eman erosleei. Hori etxea behar dutenei gertatzen zaie. Inbertsio moduan erosio nahi dutenak, berriz, zain daude hurrengo urterako prezioak are eta gehiago jaitsiko direnaren ustean". Gehienek etxea erosio egin nahi izaten duten arren, agentzian alokairu eskaera altua zegoela lehen ere diote. "Etxe gutxi dago-eta. Orain, saldu ezin direnean, saltzko zeukan askok ere alokairura aterta dituzte etxeak".

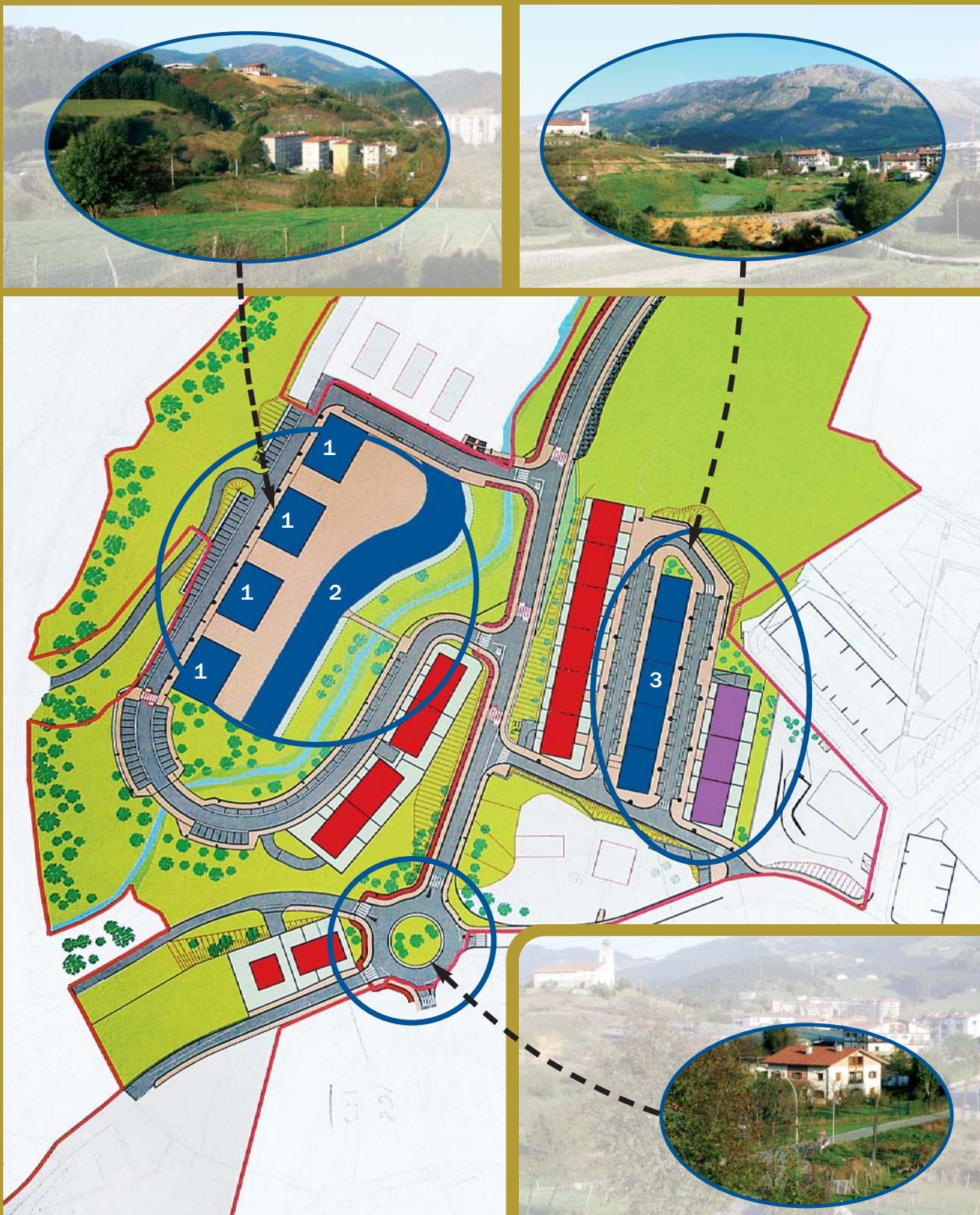
Los trabajos de urbanización comenzarán en el primer trimestre del 2009. Es decir, antes de año y medio de la aprobación de la revisión de las Normas Subsidiarias.

Se prevé que a finales de 2009 o principios de 2010 se inicie la construcción de los bloques.

La voluntad de sacar a alquiler las VPO es unánime en el Consejo de Administración de Azkoitia Lantzen, donde están representados todos los partidos.

TXALON ERREKAKO PROIEKTUA

PROYECTO PARA LA PROMOCIÓN DE UN NUEVO PARQUE DE VIVIENDA PROTEGIDA

Promueven:

- Gobierno Vasco
- Kutxa
- Diputación Foral de Gipuzkoa
- Ayuntamiento de Azkoitia

Fase de planeamiento y gestión urbanística:

- Texto Refundido de las Normas Subsidiarias (Octubre 2007)
- Plan Parcial del Sector 10 Txalon Erreka (Octubre 2007)
- Proyecto de Actuación Urbanizada Sector 10 (Octubre 2008)
- Estudio de detalle Sector 10 (Octubre 2008)
- Proyecto de Reparcelación UE 10.1 (Octubre 2008)
- Proyecto de urbanización UE 10.1 (Octubre 2008)
- Proyecto de Ejecución de los Edificios de VPO (Abril 2009)

Fase de ejecución

- Adjudicación de la ejecución de las obras de urbanización e inicio de obras: Marzo 2009
- Adjudicación de la ejecución de los Edificios de VPO e inicio de obras: Noviembre 2009

Entrega de VPO

- Aprobar bases para los sorteos: 2009/2010
- Publicar las listas definitivas de admitidos y excluidos: 2009/2010
- Sorteo y entrega de viviendas: 2011

Información:

- azkoitalantzen@azkoitia.net
- 943857151
- www.azkoitia.net

VPOs

- 1 • 168 viviendas
- 2 • 153 viviendas
- 3 • 61 viviendas

Tasadas

- 29 viviendas

Libres

Borja Maruri

Director de la sucursal de BBVA en Azkoitia

“Últimamente la gente se metía muy alegremente en préstamos hipotecarios”

¿Hasta qué punto han puesto freno las entidades bancarias a la concesión de créditos inmobiliarios?

Yo creo que no es para tanto. Si es verdad que a nivel hipotecario se hacen muy muy pocas consultas, pero he oído casos de gente que, con dos sueldos fijos y tal, y que no se les ha dado, y a mí, desde fuera, me cuesta mucho creer. Últimamente la gente se metía muy alegremente en préstamos y ahora de repente se nos ha metido el miedo en el cuerpo y la gente se está asustando mucho.

¿Hasta qué punto pueden influir los tipos de interés?

Los tipos pueden influir algo porque está claro que en los últimos años la mayoría de operaciones que se han dado iban muy ajustadas. A gente que ganaba 2000 euros, le salía una cuota a pagar de 1.200 euros. Claro, el margen que te queda para vivir es muy justito y a nada que suba el euribor, pues la gente lo nota mucho.

Vaya, que no hemos ahorrado un duro y...

Sí te puedo decir que si antes dábamos 100 préstamos ahora damos 90. No es que antes dábamos todos y ahora ninguno. Puede que haya bancos o cajas que antes igual daban los préstamos con menos garantías quizás, o daban un préstamo del 100% y si pedían dos millones más para muebles también daban o... eso sí se habrá cortado.

¿Han cambiado los criterios de valoración a la hora de decidir si otorgar un préstamo o no?

En el BBVA, no. Es posible que en otros bancos sí. Cuando se pasa en un 80% de tasación lo que la gente quiere, prácticamente en todos se solicitan avales. Hace año y medio no pasaba eso, querías el 100% de la vivienda y te daban el 100% sin avales. Ahora ven que la cosa se complica y están adoptando la medida que otros adoptábamos antes.

Lo que sí se va a endurecer es el tema de

precios. Hasta ahora estábamos en una guerra de precios, todos queríamos dar hipotecas y muchos bancos tiraban el precio para abajo y hoy en día parece que hay menos préstamos y menos demanda, por lo tanto, el precio no será tan barato como era antes.

¿Ha subido el índice de morosidad?

Se ha incrementado algo, pero muy poco. El índice del banco creo que anda en el 1,5%, y en Azkoitia está en la mitad, un 0,8%. Son niveles muy muy bajos.

En el tema de préstamos hipotecarios, la mayoría es gente joven. El problema de la gente joven es que la mayoría vienen con muy poco dinero ahorrado.

¿Les ha pillado de sorpresa todo esto?

Sí. La primera noticia en el BBVA de hipotecas subprime fue en octubre del año pasado, en una reunión con los directivos y nos explicaron que habría bancos que lo pasarían mal. Y pensábamos que sería cosa de bancos pequeños pero no de los superbancos de EEUU, Inglaterra, Alemania... y ahora estamos ahí. ¿Y aquí? Me cuesta creer que haya bancos que tengan esas dificultades. En BBVA lo que nos dicen es que estemos tranquilos, que el banco ha hecho las cosas muy bien y que no hay problema. Una frase que se oye mucho es que ahora se va a ver quién ha hecho las cosas bien y quién mal.

¿Viene gente a preguntar si su dinero está a salvo?

La gente está viniendo a patadas a los bancos a ver qué hace con el dinero, si tiene asegurado su dinero... Hay un fondo a través del Banco de España que garantiza por titular y por entidad 100.000 euros que tú tengas en cuentas o en plazos fijos.

Mucha gente está viniendo preguntando si tiene su dinero en fondos de inversión, que quiere cambiar a una cuenta... pero son situaciones extremas. Desde octubre, vienen 10, 12 ó 15 personas al día a eso.

JESÚS TORQUEMADA

Periodista y analista internacional

“Si nosotros nos resfriamos, los países emergentes estornudan”

Tiene la gran virtud de hacerse entender hable de lo que hable. En radio, en conferencias, en la universidad donde da clases... Lee el mundo en toda su complejidad para contárnoslo de la manera más sencilla. Con él, el mundo parece más pequeño.

Aprovechando una de las idas y venidas a Azkoitia de Jesús Torquemada, con motivo del curso que está impartiendo sobre la realidad europea, le hemos pedido que nos haga una radiografía de la crisis que se está viviendo.

¿Cómo está percibiendo el mundo esta crisis?

Con preocupación. Yo siempre digo que el mundo siempre está mal, pero hay una cosa que ha cambiado respecto, por ejemplo, a la crisis del 29. Es la presencia permanente de los medios de comunicación. Ahora, es verdad que la crisis afecta a todo el mundo. Tiene su origen en EE.UU. pero está todo el mundo metido porque EE.UU. es el país más endeudado del mundo, y hay cantidades ingentes de capital extranjero para que siga funcionando su economía al nivel que lo hace. Entonces, claro, si algo pasa en el sistema financiero americano se acaba contagiando el resto del mundo.

¿Es una buena oportunidad para China o para los países asiáticos aunque también se

hayan visto afectados? Es decir, ¿no les interesaría comprar entidades financieras en EE.UU. o Europa?

Efectivamente. Podemos pensar que grandes empresas nuestras como pueden ser Iberdrola, Repsol, etc. están blindadas, pero esto es como las cláusulas de rescisión de los futbolistas. Si quieras mantener a uno pones una cláusula de 40 millones de euros y como nadie la podrá pagar, te lo quedas. Pues esto es igual. Nadie puede comprar Repsol o Iberdrola porque su valor en bolsa es tan enorme, que nadie puede venir y comprarlo. Pero claro, si de repente estas compañías pierden un 20, un 30 o un 50% de su valor, alguien puede poner sobre la mesa el dinero necesario y en este momento empiezan a verse esos "alguien". China, al contrario de EE.UU., tiene un superávit enorme. A China le sobra dinero por todas partes, y tiene además necesidad de gastar ese dinero porque tiene que seguir creciendo y desarrollándose. Luego están los fondos soberanos, los grandes fondos de capital que están creando sobre todo los países petroleros, los del Golfo, etc. que tienen una cantidad enorme para invertir. Entonces, se puede dar la situación de que efectivamente estos fondos soberanos, o China como tal, o empresas chinas, se lancen a ello. Y realmente para hacer compras éste es el momento.

Dice que la relación entre EE.UU. y China es como un matrimonio de conveniencia. Explíquese.

Hay que tener en cuenta que la economía mundial está reposando en las relaciones entre EE.UU. y China. Me explico, EE.UU. le compra muchísimo a China. Y claro, China tiene superávit con EE.UU. y EE.UU. tiene déficit con China. A su vez, China que tiene que meter su dinero en alguna parte, lo que hace es invertir en bonos del tesoro de EE.UU. Es una especie de círculo entre la economía de EE.UU. y China. Mueve una ingente cantidad de dinero y si ese círculo se rompe por algún lado puede

provocar una auténtica catástrofe.
¿Está de acuerdo con que “EE.UU. fue, pero no es”?

No es la primera vez que esto ocurre. En los años 70 ya hubo un momento en el cual empresas japonesas compraron muchas empresas en EE.UU. La hegemonía de EE.UU. en estos momentos es sobre todo una hegemonía militar. Es hoy por hoy el único que si se empeña en destrozar un país lo destroza y donde sea. Y tiene cierta hegemonía económica en la medida en que el dólar es la principal moneda de intercambio internacional. ¿Qué puede estar en juego ahora? Se ha comprobado que quizás el sistema financiero de EE.UU. no es tan seguro como parecía, y eso, a partir de ahora puede cambiar algunas cosas. Desde luego, la gente que quiera invertir en EE.UU., se lo va pensar mucho. Se está diciendo que eso va a llevar a un mundo en el que EE.UU. importe menos, pierde centros de poder... evidentemente ningún imperio dura para siempre. Ahora, ¿estamos al final del imperio americano? No lo creo. El final del imperio romano duro 200 años, o sea que...

China ha crecido en el primer semestre del año un 10,4%, Vietnam un 7%, India roza el 8%... ¿Qué conclusión podemos sacar si ya se dice que en el mundo sobramos gente?

Es cierto que los países emergentes están creciendo mucho, pero también es verdad que tiene poco mérito. Empiezan tan de abajo que es fácil crecer. Tienen muchísimo que hacer, por lo que su capacidad de crecimiento, sobre todo de crecimiento rápido, es asombrosa. En cambio, en las economías maduras, a partir de cierto nivel de crecimiento, es que ya no sé qué vamos a hacer. Vivimos 85 años. ¿Vivir 95? Supone un gasto en sanidad enorme porque nos tendrían que cambiar a todos el hígado. Y en segundo lugar, esos países emergentes dependen mucho de nuestra salud económica. Si nosotros nos resfriamos, ellos van a estornudar. ¿Sobramos gente? Hay una cosa cierta. Parece de mal gusto mencionar los temas demográficos. Si yo te dijera que

gran parte de la culpa de la pobreza de África la tiene la ascensión demográfica africana, iría contra la corriente general, porque la culpa la tiene el colonialismo, etc. Es verdad. Pero teniendo en cuenta que África ha multiplicado por cuatro su población en 50 años, pues tú me dirás. En África subsahariana hay aproximadamen-

te 300 millones de menores de 20 años. A mí que me expliquen cómo se pueden crear 300 millones de puestos de trabajo en unas economías que están por los suelos. Es casi toda la población europea.

En el mundo somos 6.500 millones de personas queriendo vivir bien. También la población mundial ha crecido.

Efectivamente. En 1900, la población mundial se estimaba en 1000 millones de personas. Hoy somos 6.500 millones. Hace 20 o 30 años, sólo vivíamos bien un puñado. Pero ahora, en estos países en emergencia, China, Brasil, India... cada vez hay una clase media más amplia y cada vez tiene un mayor poder adquisitivo. Yo suelo poner un ejemplo. En el mundo, imagínate que somos seis personas. Hace 30 o 40 años, el mundo era muy sencillo. En la mesa estaban dos que comían y cuatro que miraban. Hoy se han sentado ya en la mesa otros dos, y de los otros dos, uno sigue acercándose y el otro es el que sigue en el rincón, que es el pobre africano. Los que estábamos en la mesa lo hemos querido solucionar cuando se han sentado dos más, hemos cogido el jamón y les hemos dejado las patatas. Y dicen, "no, nosotros también queremos jamón". Entonces, estamos en un mundo que hay que generar jamón para seis millones y medio de personas.

El centro de gravedad de la economía global se está moviendo hacia Asia. ¿Es hora de reaccionar?

En un momento determinado, y sobre todo a raíz de la 2ª GM, el eje económico estaba en el Atlántico, todo giraba entorno a Europa y EE.UU., y el resto del mundo prácticamente no existía. Ahora el eje del mundo se está desplazando o se ha desplazado ya al Pacífico. El que China crezca o los países del pacífico crezcan es una amenaza pero también una oportunidad, porque cuanto más les compremos más capacidad de compra les estamos generando. El día que China quiera tener un coche cada dos habitantes necesitarán 750 millones de coches.

Cree en la tesis BRIC, es decir, que Brasil, Rusia, India y China se convertirán en las cuatro hegemonías dominantes para el año 2050?

Estamos caminando a un mundo con varios centros de poder. Uno de ellos va a ser China y el Lejano Oriente en general, otro será Europa si realmente se une un

poco más, ya existe la unidad económica pero falta la unidad política, y luego, Rusia, Brasil, andarán un poco a su aire. Serán potencias más regionales. En cualquier caso, lo que es cierto es que los países BRIC son los que están tirando de la economía mundial y los que están creciendo por encima del 6%, y sobre todo, los que más potencial tienen. Imagínate que sólo con que llegase a ser clase media el 30% de la población china, estaríamos hablando de 400 millones de consumidores potenciales, si hablamos del 30% de la población de Brasil, estaríamos hablando de 70 millones de habitantes... cualquiera de ellos tiene un mercado más grande que EE.UU.

Parece que Obama se acerca a la Casa Blanca...

Las encuestas le señalan como vencedor y no sólo a nivel nacional sino en una serie de estados que son los que cortan el bacalao. Parece que puede ganar Obama salvo que se produzca el efecto Bradley. John Bradley, el primer alcalde negro de Los Ángeles, perdió frente a Deukmejian, cuando todas las encuestas le daban como vencedor con un margen amplio. Los sociólogos llegaron a la conclusión de que las encuestas tienden a sobrevalorar a los candidatos negros. Dicho esto, parece que Obama puede ganar. Si esto es así, es evidente que va a ser un cambio importantísimo pero no por las políticas que pueda hacer Obama, porque al final un presidente de EE.UU. es un presidente de EE.UU. y tiene unos intereses que defender. No esperemos que se vaya a convertir en una especie de ONG que va a repartir paz y amor por el mundo. Ya veremos cuánto tarda en irse de Irak, etc. pero desde luego, el cambio de imagen va a ser brutal. Además, el hecho de que se decidieran a votarle, demostraría cierta capacidad de regeneración.

Benjamin Disraeli dijo que “el mundo está gobernado por personajes que no pueden ni imaginar aquellos cuyos ojos no penetran entre los bastidores”. ¿Está de acuerdo?

Yo soy escéptico con las teorías conspiratorias. Y a la gente le encantan ese tipo de teorías porque además quedas como un listo. A mí me da la impresión de que en efecto, se está dando demasiado poder a determinados grupos, a los banqueros en general. Creo que tienen excesivo poder, pero en todo el mundo.

GORKA ALKORTA ETA MAITANE ARANBURU

Chicagon bizi dira duela bost utetik

“Gu bizi garen tokia Obamaren erreinua dela nabarmena da”

Azkoitiarra da Gorka. Maitane, bere bikotea, berriz, azpeitiarra. Duela bost urte Atlantikoaren beste aldera jauzi egitea erabaki zuten. Chicagon bizi dira ordutik. Gorka Giza Genetikako doktoretza ateratzen ari da eta Maitane unibertsitateko ospitaleko minbizti saileko erizaina da. Krisia dela-eta, denok AEBetara begira gaudenez, han zer nolako bizimodu daramaten galdegu diegu. E-mail bidez estrainekoz harremanetan jarri ginenean eurekin, Chicagoko maratoia prestatzen harrapatu genuen Gorka.

Hemendik badirudi AEBetan, krisia dela eta, denok izututa egongo zareta eta zuek berriz Chicagoko maratoia prestatzen! Bejondeizuela! Nola joan da?

Hala da bai, baina gurasoak eta arreba behin etorriko AEBetara bisitan eta aitari sorpresatxo bat emateko, hemen ibili naiz azken sei hilabeteetan prestaketa lanetan. Urriaren 12an izan zen. Eguzkia jo eta su izan genuen, baina baita geu ere beste 35.000 inguru lagunekin batera. Aitak eta biok elkarrekin hasi eta amaitu genuen proba. Gogorra izan zen bai, batzere 30 kilometro egin eta “oin hastek maratoia” esan zidanean aitak. Bere 38. maratoia eta nire lehenengoa izan zen. Nabarmena bere esperientzia!

Bost urte daramatzazue Chicagon. No-latan suertza zitzazuen horra joateko aukera edo zerk bultzaz zintutzten erabakia hartzen?

Euskal Herriko Unibertsitatean (EHU) Biokimikako ikasketak egin nituen. Bostoningo Massachusetts Institute of Technology (MIT)-k emandako bekari esker David Housman izeneko ikerlariarekin pasa nituen 2002ko udarako oporrak Huntington gaixotasunaren ikerketa lanetan. Hiru hilabete haietan zuten bai ondoriorik.

Batetik, EHUn lizenziatura amaitu eta astebetera Bostonen nintzen hurrengo hiru urteetarako Huntington gaixotasunaren ikerketan murgilduta. Gero, doktoraduta Chicagon egiteko aukera jaso nuen 2006an aspalditik jarraitzen nuen ikerlari batekin -Anna DiRienzo- gaixotasun autoinmuneak moldatu dituzten indarren ikerketa lanetan eta horretan nabil.

AEBtan bizitza gustuko izango duze, bestela honezkerio bueltan zineten. Bizi-kalitate hobea al duze? Osasun sistema esaterako, zertain ezberdinzen da?

Hona etorri eta bertako osasun sistemarekin “borrokan” hasi beharra tokatu zai-gunean... horiek bai direla buruko minak! Denetarik entzun baldin badugu ere, hor baino bizimodu hobea dugula esaten due-nik ez dugu aurkitu, nahiz eta AEBetan estatu batetik bestera egoera asko aldatu. Adibidez, Bostondik Chicagora etorri gero, nabarmena da kalitate jaitxiera. Hala eta guztiz, Maitane unibertsitateko ospitalean erizain lanetan ibilta, eta ni neu unibertsitateko ikaslea izanda, egoera pribilegiatuan gaudela onartu beharrean gauza. Zuk esan bezala, gaizki baldin ba-geunden, hor ginen dagoeneko. Hala ere, dudarik ez Euskal Herriko bizi-kalitatea hemengoa baino hobea dela.

Eta unibertsitatea? Hemen baino paper aktiboagoa al du gizartearen?

Unibertsitateak indar gehiago duela esa-tera ausartuko nintzateke. Diru iturri “aberatsagoa” izanik, ikasle gehiago, ikaskle gehiago, eta ondorioz ikerketa gehiago aurrera eramateko gaitasun nabarmena dute.

Nola definituko zenukete horko gizarte? Guk estatu batuarrak superfizial-zat edo ezjakintzat jotzen ditugula sarritan esango nuke?

Gure bertako ezagunek “estatu batuar erdiak” ez ditugula ezagutzen esaten digute. Bi kosaldeak eta Chicago ingurua berta-ko irekienak dira eta unibertsitate inguruaren mugitu garenez, gizartearren errepresa-

sentazio txarra omen dugu. Ezagutu ditugun gehienak munduko gauzei buruz nahiko informatua daudela esango nuke nik. Baina, noizean behin entzuten ditugun komentarioek garbi erakusten digute badela hor zehar ongi ezagutzen ez dugun beste Estatu Batu bat ere!

Zuek hor etorkinak zarete. Zein da zuekiko harrera?

Unibertsitate batek luzatutako bisa izanik, eta unibertsitate munduan lan eginik, estatu batuarrak beraiek dira askotan lagun taldeetan edo ikerketa taldeetan “etorkin” modura sentitzen direnak. Mundu osoko kanpotarrez beteta dago unibertsitatea. Ondorioz, oso harrera ona dugula esan beharra daukagu.

Nola ikusten dituzue hauteskundeak?

Hemendik beste ezeren gainetik, luze-ak direla esango genuko baina badirudi Obama gailenduko dela, ezta?

Hauteskundeak LUZEEEEEEEEEAK direla esango nuke lehenengo. Hilabete ugari pasa da dagoeneko hasi ginenetik, eta gu geu nahiko nekatuta gauden arren, bertakoek hor dihardute jo eta su borrokan. Portzentiaz, AEB osoko afrikar jatorriko amerikar gehien duen auzo-eta batean bizi gara: Hyde Park. Eta hori gutxi balitz, Barack Obama berta-koa dugu, gure auzokidea, eta bere bi alabak aldameneko eskolara joaten dira.

OBAMA erreinuan gaudela nabarmena da: autoetako pegatinak, etxe atarietako kartelak, jendeak beren motxiletan josita dituen Obamaren irudiak... Hemen behintzat, dudarik ez gailenduko denik! Bataz beste nor aterako den irabazle, hori beste kontu bat delakoan nago. Bostonen geunden 2004ko hauteskundeetan. Geure “Europar” (hori zen lankideek esaten zidatena) ikuspegitik garbi zegoen Bushek ez zuela irabaziko, baina beraiek ez zuten garbi “ongi ezagutzen ez dugun estatu batuarren ikuspegia” herrialdearen %50a zelako. Floridak hauteskundeetan

gauzak “oso ongi” egin ez ote ziren duda da oraindik, baina arrazoi zuten: Bush ga-raile. Oraingoetan, lau edo bost estaturen esku omen dago azken hitza. Indiana du gu “gudaleku” garbietako bat. Orain arte errepublikar (Bushen alderdia) estatua baina, Obama Illinoisekoia izanik, oso

rizko janarietatik hasita. Egoera larriaren erakusle, gasolinaren erabilera asko jaitsi da. Jendeak lanerako garraio publiko gehiago darabilki, eta ondorioz, tren eta autobus kopurua igo egin behar izan da Chicago inguruetan. Uste dut bost banketxe erori direla.

teari utzi al diote? Etxebizitzen prezioa zenbateraino jaitsi da?

Banketxeek diru gutxi omen dute egun. Hala ere, banketxe handienetan egoera omen da larriena. Banketxe txikienek, hau da, aurreko urteetan maileguak “erra-zezi” eman ez dituztenek, baldintza berdi-

Erdian, Maitane eta Gorka, honen guraso eta arrebarekin.

gerto omen dabilta demokratak Indiana irabazteko. Ondorioz, gure ikaskideak as-tebukaeretan hara joaten dira Obamaren aldeko eginkizunetara. Itxaropenik ez du-te galdu, baina “ikusiko dugu” diote.

Hemengo egunkarietako orrialde gehienak krisiaren gaiarekin ari dira betetzen eta pesimistek euren diruak aurrezki kutxetatik ateratzeko tentazioa dute, Argentinan gertatu zena gerta daitikeela-eta. Zer esaten dizuete inguruok? Jendeak “pasa” egiten du edo nabaritzen da kontsumoa e.a.?

Azken bi asteak oso larriak izan dira. Erreriroko diru gehienak burtsan dituzte inbertituta estatu batuar gehienek. Erreriroko urte asko dituztenei, behin eta berriz ari zaizkie esaten ez saltzeko, beste-la benetako galerak izango dutuztela. Ahal izanez gero “pasa” egiteko, eta lasai egoteko burtsak izango duela gorako bueltarik. Erreriroa gertuago dutenak berriz, oso larri daude, eta izan da komunikabideetan diruak bankuetatik ateratzen dute. Komertzioa, hori bai nabaritu dela. Prezio igoera nabarmena izan dugu oina-

Eta Bushen erreskate planak ez dituela uste bezalako emaitzak eman...

Hala da bai, banketxe ugari estu eta larri dabil. Nahiko

“erraz” eman omen dituzte maileguak, bueltan ordaintzeko gaitasun garbirik ez zutenei. Ondorioz, ordaindu ezinik geratutako maileguak dirurik gabe utzi ditu ban-kuak. Egoera larri hone-tatik ateratzeko maileguen interesak “finko” jartzea izango litzatekeela onena diote aditu askok, baina... noski, hori ere ez zaie komeni banketxeetan. Erreskate planak eman digu zer esanik. Hautes-

kundeetako gairik nagusi-siena ekonomia dugu eta ondorioz, trapu zahar as-ko ateratzen ditzakotzat. **Hor ere hemen bezala aurrezki kutxa eta banketzeek kredituak ema-**

nepan ematen jarraitzen omen dute. “Eroslearen” garaiaren sartuta omen gaude.

Etxebizitzen prezioak asko jaitsi dira eta gehiago jaitsiko omen dira. Izan ere, maileguak ordaindu ezin dutenen etxeak ban-kuen eskutetara doaz, eta hauetan saldu horren desio duten “dirua” eskuar-tean edukitzeko. Ondorioz, etxebizitza asko oso prezio baxuetan saltzeko proze-suaren omen dabilta.

Langabezia igo al da?

Asko. Etxegintza arloa da okerren jasan duenetako. Ondoren, etxegintzaren inguruan mugitzen diren enpresa txikixeagoak. Baina, “zerbitzuetan” ere nabarmenki jaitsi omen da lana. Egoera oso ilun jarri digute. Kontsumoa jaitsi denez, komertzioa behera joan da, lanpostuak galduz eta ekonomiaren motorra makalduz.

Hauteskundeak LUZEEEEEEEEEAK direla esango nuke lehenengo. Hilabete ugari pasa da dagoeneko hasi ginenetik, eta gu geu nahiko nekatuta gauden arren, bertakoek hor dihardute jo eta su borrokan. Portzentiaz, EEBB osoko afrikar jatorriko amerikar gehien duen auzo-eta batean bizi gara: Hyde Park. Eta hori gutxi balitz, Barack Obama bertakoak dugu, gure auzokidea, eta bere bi alabak aldameneko eskolara joaten dira.

OBAMA erreinuan gaudela nabarmena da: autoetako pegatinak, etxe atarietako kartelak, jendeak beren motxiletan josita dituen Obamaren irudiak,... Hemen behintzat, dudarik ez gailenduko denik!

Nuevo sistema integral de gestión de residuos

Contempla aumentar la frecuencia de recogida y aprovechar al máximo nuestras basuras.

- La nueva concepción que ha adoptado el Ayuntamiento respecto a la gestión de nuestras basuras, pasa por impulsar el reciclaje y el compostaje y no limitarse a recoger y verter como se hacía hasta ahora.
- Se trata de un proceso más costoso pero también mucho más respetuoso con nuestro medio ambiente. Los residuos orgánicos suponen el 20% del total de los residuos urbanos. Por lo tanto, el resto, papeles, plásticos, cristales, etc. pueden ser reutilizados y hay que apostar por ello, si se quiere avanzar en sostenibilidad.
- Sí es cierto que este nuevo sistema es más costoso. Pero en esto, la responsabilidad es de todas y todos. Por eso, aunque a la mayoría de las tasas no se le ha aplicado más que la subida del IPC, la tarifa de la basura subirá de 104 euros a 138 euros. También hay que tener en cuenta que el coste de los camiones ha subido de manera importante. Si antes se pagaban 60 euros por tonelada, hoy en día cuesta el doble.
- Mientras que la tarifa del agua se ha abaratado en un 3,18%, la del cementerio ha sufrido un incremento mínimo. El incremento responde a que hasta ahora la incineración no se incluía en dicha tarifa y su coste ascendía a casi 300 euros. A partir de ahora, cada azkoitiarra tendrá que pagar 9 euros anuales en lugar de 8,22 euros, pero aquellas personas que quieran incinerar a un familiar, no tendrán ningún sobrecoste.

Iraunkortasunaren aldeko apustuak eta ingurumenari zor dioen errespetuak, tamalez, zaborren kudeaketa zertxobait ga-restitu egiten du. Baina kontutan izanda bakoitzak sortzen duen zabor kopurua, argi dago erantzunkizuna herritar guztiona dela. Horren aurrean, Azkoitiko Udalak sistema integral berritzailea txertatu nahi du, zabor bilketa erraztu, maiztasuna areagotu, hondakinei ahalik eta irtenbide egokiena emateko. Orain arte, zaborra jaso eta bota egiten zen. Hemendik aurrera, hondakinak desagerrarazteko modu iraunkorrago bat erabiliko da. Sistema berria birziklapenean eta kompostajearen oinarrizten da, eta biolohorketa eta balorizazio energetikoa sustatzen ditu. Horri esker, sortzen ditugun zaborrak ahalik eta gehien aprobetxatzentz dira eta aprobetxatu ezin direnak, murriztu egiten dira. Horrek guztiak, zabor tasaren igoera da-kar. 104 eurotik 138 eurora igoko da. Gorakada horrek emango diren hobekuntzei erantzuten die. Izan ere, urtarri-lik aurrera zabor bilketaren maiztasuna areagotu egingo da. Esaterako, dendetako kartoia astean behin jasotzetik, astele-henetik ostiralerla biltzera pasako dira. Ontzi arinen, paper eta kartoiaren edota pilen bilketa ere maizago egingo da, ikus-ten den beharraren arabera. Bestetik, inausketa lanen hondakinak biltzeko neurriak hartuko dira eta gutxitasun fisikoa duten pertsonei eta haurrei egokitutako edukiontzia jartzea ere aurreikusten da.

Tarifa igoeraren beste arrazoietako bat da kamioien isurketa ta-saren garestitzea. Lehen, tonako 60 euro ordaintzen baziren, gaur egun 120 euro ordaintzen dira. Gainontzeko tasei dagokionez, aipatzeko da urarena jaitsi egin dela. %3,18 gutxiago ordaindu beharko dute azkoitarrak. Alabaina, hilerricka igo egin da. Horrek ere badu bere arrazoia. Orain arte, errausketa ez zen tarifa orokorraren barruan sartzen eta ia 300 euro kostatzen zen. Udalak tarifa igotzea erabaki du 8,22 eurotik 9 eurora, errausketa barruan sartze aldera.

Jausoro auzoa eta Umansoro industrial-dea lotzen dituen bidegorria, amaituta

- Gipuzkoako Foru Aldundia ardura-tu da bidegorriaren zati hori eraiki-zeaz, lurralte historikoko sarea osatzen joateko. Exekuzio lanetan 457.398 euro inbertitu ditu foru erakundeak.
- Bidegorriak lau metroko zabalera du eta txirrinduz doazenentzat zein oinezkoentzat egokitu da.
- Udalak 2004an aurkeztu zuen udalerri barruko bidegorri plana eta faseka ari da gauzatzen.

Gipuzkoako bidegorri sareak gero eta kilometro gehiago ditu. Gipuzkoako Foru Aldundiaren planaren arabera, lurralte historikoko sare nagusiak 378 kilometro bidegorri izango ditu 2015. urtean. Erdiak baino gehiago dagoeneko erabilgarriak dira. Foru erakundeak bere gain hartu ditu herrien arteko loturak eta tokian tokiko Udalari dago-kio udalerri barruko sarea gauzatzea. Azkoitiora exekutatu den azken tarteak Aldundiak eraiki du. Dagoeneko buku-tu dira Jausoro auzoa eta Umansoro industrialdea lotzen dituen bidegorriaren lanak. Urretxu eta Azkoitiaren arteko lotura egina zegoen Umansorora iritsiz, eta bide berri honek udalerrira hurbiltsa ahalbidetu du, herri barruko sareari batuz.

Jausoro eta Umansororen arteko loturak 315 metro ditu eta bidegorria tren-bide zaharrenen lubakikigatzen da. Tarte horretan guztian egindako bideak lau metroko zabalera du. Horrek erabilera bikotza emateko aukera eskaintzen du. Bi metroko zabalera eman zaio bizikleten zirkulazio eremuari eta beste hainbeste oinezkoei. Ondo mar-

katuta agertzen da zein den txirrindularientzat eta zein oinezkoentzat. Gainera, gaez ere ibil daiteke, ondo argiztatuta baitago.

Azpiegitura berri hau gauzatzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiak 457.398 euro inbertitu behar izan ditu. Ekainean hasi ziren lanak eta lau bat hilabete iraun dute.

Udalak 2004an aurkeztu zuen herri barruko bidegorri sarearen plana eta faseka ari da gauzatzen.

El bidegorri une el industrialdea de Umansoro con la red viaria del casco urbano de Azkoitia, discutiendo en un primer tramo de 70 metros por el camino peatonal existente, y en un segundo tramo de 245 metros por la trinchera de la antigua explanada del ferrocarril, entre la carretera a Mártires y el barrio de Jausoro.

El vial tiene una longitud de 315 metros y 4 metros de ancho, separando el tráfico de bicicletas del tráfico peatonal.

[IZIBENE OÑEDERRA] “Ez bazara arriskatzen, egindakoa egiten duzu”

Izibene Oñederraren “Hezurbeltzak” animazio film laburra iazko Kimuak katalogorako hautatu zutenetik, jira eta buelta dabil jaialdiz jaialdi. Iibili ez ezik, saritua ere izan da hainbatetan. Eta bide bera darama Donostiaro Artelekun antolatutako tailer baten ondorio den “Berbaoc” filmak. Zinemaldian aurkeztu zen aurtengo Kimuak programak begiz jo dituen lanen zerrenda eta haien artean dago Oñederrak beste lau lagunekin batera ekoiztutako film esperimentalak. Zirrikitu eta bidezidor berriak arakatzea gustatzen zaio azkoitiarrari, lehendik markatuta dauden bideak sainestuz. Eta eskubete proiektu du. Besteak beste, pintura erakusketa bat prestatzen eta antiheroien inguruko tesiak lantzen ari da.

Uste nuen zurea pintura zela...

Arte Ederrak ikasi nuen. Oso irekia da. Pintura, zinea, ikus-entzunezkoak... potpourri bat egin dezakezu. Nik ikasketen zati handi bat pinturari eskaini nion baina animazioa lantzen ere fakultatean hasi nintzen.

Euskal Herrian gutxi dira animazio film bati hiltzen dietenak.

Juanba Berasategi dago hor. Begoña Vicariok ere Goya sari bat lortu zuen, Isabel Herrenera... Berasategik dio beti saltzen zituztela egindako pelikulak, Europako telebistei normalki. Marrazkiz bizidunak eta bai, baina “Hezurbeltzak” bezalako filmak... “Lazkao Txiki”,

adibidez, animazioaren barruan dago baina beste publiko batentzat da.

“Hezurbeltzak”ek ibilbide oparoa egin du, ala?

Kimuak plataforma nahikoa asentatua da eta Txema Muñozek badu sona. “Hezurbeltzak” filmak sariak irabazi ditu eta hainbat jaialditan ikusi ahal izan da. Edonola ere, askotan nahiago duzu jaialdi jakin batean presente egotea industriako jendea hor dagoelako,

mila jaialditan bueltaka ibili eta dirutxo bat lortzea baino. “Hezurbeltzak” proiektu esperimentalak da ezeren gainetik. Nola definituko zenuke zuk zeuk?

Ez bazara arriskatzen, Ez bazara arriskatzen

eta hizkuntzetan bila ibiltzen, egindakoa egiten duzu. Eta niri kozineketan ibiltza interesatzen zait, marrazkiei uzteko hitz egiten. Nik marrazki batzuk egin eta mugimendua jarri nien. Loturak egiterakoan adierazi nahi nuen bazutela antzekotasun bat baina kaosa sortu zen; ez da istorio razional bat, anbiogoa baizik eta horrek ikuslearen emozioen jokatzeko aukera ematen dit.

“Hezurbeltzak” oso oinarrizko gauzakin egin nuen, pretentsio handirik gabe, eta intuizioari jarraituz. Ikertuz, egiten ari nintzen heinean, horregatik da esperimentalak. Eta badu “underground” ukitu bat, iluntasun bat... Gehiago domatu eta koherente egin izan banu, galdu egingo zuen.

Kontaidazu Kimuak 2008rako aukeratua izan den “Berbaoc” filma, nondik nora atera den.

Vuk Jevremovic txekiarak emandako animazio tailer batetik atera da. Bost zuzendari hartu dugu parte. Jose Belmontek, Chunetak, Gustavo Sosak, Irati Fernándezek eta nik neuk. Xabier Erkizia musikariaren pieza batean oinarritzen da. Elkarrizketa bati hitzak kendu eta tartean entzuten genituen zarata, arnas hotz, eta abarri irudia jarri diogu. Bost minutu irauten du eta zuzendari bakoitzak minuto bat egin dugu. Niri bigarren minutua tokatu zitzaidan eta kostazitzen. Marrazkiz marrazki joaten bazara, kontutan hartu behar da 25 ma-

trazki behar direla segundo erreala bat osatzeko.

Animazioaren bidetik jarraitzeko asmotan al zabiltza?

Ez dakit animazioitik bizi daitekeen. “Hezurbeltzak”ek ate asko zabaldu ditu baina tanteatzen ari naiz. Emaitzak hor daude eta esaten dizute merezi duela. “Hezurbeltzak” egin eta gero, pentstu izan dut egin daitzekeela gauzak modu samurrago batean. Nire denbora libreatan egin behar izan nuen, beste lan bat egiten nuen bitartean. Jende bat banuen ahokatzeko eta irizpideak markatzeko, baina etxean bakarrik zaudenean tentel moduan eta bi urte igaro eta artean minuto bakarra egin duzunean, ba...

Beti gauza bera ematen digutela jaten diozu. Ez dakigu, nonbait, film batek edo liburu batek eman diezegun plazerra baloratz...

Zergatik ez da dirua bideratzen jendea hezitzeko eta jendeak gero erauskaketa bat antolatzen denean, baloratz jakiteko? Esan beharra daukat. Azkoitian eraikinak egiten dituzte teilitatutik hasita. Artea, zinea... kultura baloratzeko ez da ezer egiten. Hemendik gutxira eraikin zoragarri bat ikusiko dugu, erauskaketa areto zoragarri batekin. Eta nire galdera da: nola egingo dira erauskaketa jendeari ez bazaio batere axola han ikus daitekeena? Guggenheim efektua sortzen da. Matadeixen adibidez gauza interesgarriak egiten dira, herrian beste inon egiten ez direnak eta ez da baloratz. Gaur egun artea ez da ez dakit zeinen busto bat. Jendeak duen ikuspegia duela mendeetako da eta gauza moderno bat egin nahi denean, bakarrik tapa egiten da. Hungaria, esaterako, animazioa txikitik lantzen dute eta hori ez egin batetik bestera lortzen. Dirua sartu behar da zeren absurdoa da erakusleihoa bat ipintzea, inork ez estimatzeko.

YULENE OLAIZOLA]

zine zuzendaria, Azkoitiarekin maiteminduta

“

Aprovechando mi invitación al Zinemaldia, me quedé algunos días en Azkoitia y mi impresión es que es el mismo lugar que conocí hace 6 años cuando fui por primera vez. Estando allá, disfruto con mi familia, jugando al mus, viendo el Izarraitz, comiendo y bebiendo durante horas en el caserío de Mártires, yendo caminando hasta Loiola...

zidan nor naizen eta dudan izena zergatik du dan jakiteko orduan”. Duela aste batzuk, bisitan izan da berriro. Aitzakia borobilaz zuten. Bere “Intimidades de Shakespeare y Víctor Hugo” filmaren aurkezpena Donostiako Zinemaldian. “Horizontes latinos” sailerako aukeratu zuten eta aipamen bereziarekin saritua suertatu da. Egun horietan, Yulenek nahiago izan du Azkoitian hartu atseden, hiriburuko hotel dotoreenean baino.

JORGE OTEIZA] gogoan

Udal egitarau zabala ari da atontzen azaroaren 30erako. Egun horretan inauguratuko da Jorge Oteiza pilotalekuaren bigarren fasea.

Azkoitiko Udal ordezkaritzak ekitaldi xume batekin ospatu zuen Jorge Oteizaren 100. urtemuga. Lore sorta bat eta artistak erabiliz ohi zuen gisako bufanda gorri bat utzi zituzten bere “Barrabi” eskulturaren ondoan.

Edonola ere, Azkoitiak azaroaren 30ean omenduko du Oteiza. Egun horretan inauguratuko da Jorge Oteiza pilotalekuaren bigarren fasea eta egitarau zabala ari dira antolatzen egun horretarako.

LUIS S. GRANJELEK] abiatu du Xabier Maria Munibe Nazioarteko Ikerketa Institutuaren ibilbidea

Luis S. Granjel mediku ospetsuaren azken liburua aurkezpenarekin hasi du bere ibilbidea Xabier Maria Munibe Nazioarteko Ikerketa Institutuak. Medikuntzaren Historian katedradunak, “Ruiz de Luzuriaga y la Real Academia Nacional de Medicina” liburua ondu du. Egileak Insausti Jauregian eman berri ditu obraren nondik-norakoak, Euskalerriaren Adiskideen Elkarteko kideen aurrean.